GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 174 *Dumineca, 9 (21) Augustŭ.* **1887.**

Brașovŭ, 8 Augustŭ 1887.

Ḑicea mai déunăḑi o fóiă prusiană, că prințulŭ de Coburg ar puté se între nestingheritŭ în Bulgaria, déră nu se scie cum va eși de acolo.

De aceste cuvinte ne aducemŭ aminte fără voiă, când cetimŭ articulele foilorŭ oficióse din Petersburgŭ și Berlinŭ, și când ni-se spune, că cabinetele se înțelegŭ tocmai acum asupra rĕspunsului ce sĕ-lŭ dea la nota turcéscă și că se vorŭ uni tóte în părerea, că suirea pe tronŭ a prințului Ferdinand de Coburg este unŭ actŭ ilegalŭ, care stă în contraḑicere cu tractatulŭ dela Berlinŭ.

In Berlinŭ domnesce părerea, că prințulŭ de Coburg a plecatŭ în Bulgaria de capulŭ lui, fără a fi primitŭ măcarŭ sfatulŭ uneia dintre marele puterĭ. Acolo se mai crede, că și Anglia se va alătura la protestulŭ în contra violărei tractatului de Berlinŭ.

Altfeliu privesce lucrurile fóia ruséscă „Novoie Vremja“. Ea pretinde, că prințulŭ de Coburgŭ se bucură de aprobarea secretă a unorŭ anumite cabinete, carĭ nu se interesézá de persóna lui, ci au voitŭ numai sĕ grăbéscă evenimentele din Bulgaria spre o mare catastrofă, care sĕ siléscă pe Rusia de a eși din reserva sa. Dér — ḑice fóia rusă — evenimentele, ce le accelerézá venirea noului prințŭ, vorŭ avé unŭ resultatŭ cu totulŭ diferitŭ de celŭ ce ilŭ dorescŭ cei din Viena și din Berlinŭ.

Și mai aspru vorbesce încă „Journal de St.-Petersbourg“ și „Gazeta de Moscva“. Cea din urmă acusă pe Turcia, că ar fi cu două fețe și ḑice, că Rusia o va trage la rĕspundere, décă nu va fi în stare sĕ restabiléscă ordinea în Bulgaria și Rumelia orientală pe temeiulŭ și în sensulŭ strictŭ alŭ tractatului de Berlinŭ.

„Gazeta de Petersburgŭ“ numesce proclamațiunea prințului de Ferdinandŭ o adevĕrată provocare și încurajare a Bulgarilorŭ de a se libera de tóte îndatoririle față cu Europa. Acéstă fóiă aprobă totodată articululŭ ḑiarului bismarckianŭ, esprimându-și speranța că tóte celelalte puterĭ vorŭ judeca în acelașĭ modŭ purtarea prințului de Coburgŭ, care s'a aruncatŭ orbișŭ în aventurĭ.

Cu alte cuvinte, Rusia doresce ca tóte puterile sĕ se alăture la protestulŭ ei, și ceea ce este mai ciudatŭ, în lungulŭ șirŭ alŭ faselorŭ prin care trece întrégа cestiune bulgară, marele puterĭ nu vorŭ avé încătrău și vorŭ trebui, vrĕndŭ nevrĕndŭ, sĕ împlinéscă voința Rusiei, și acésta din simpla causă, că Rusia a declaratŭ că în casulŭ contrarŭ nu se va mai considera obligată prin tractatulŭ dela Berlinŭ.

Este evidentŭ, că Rusia de multŭ doresce sĕ ajungă la acestŭ sfĕrșitŭ, căci numai tractatulŭ dela Berlinŭ este care o împedică de a-șĭ ajunge scopulŭ, ocupândŭ Bulgaria cu forța.

Étă dér, că dreptate amŭ avutŭ, când amŭ susținutŭ, că încurcătura se începe din nou, séu așa ḑicĕndŭ în a doua edițiune.

Târia politicei rusescĭ consistă în faptulŭ, că de o parte ea împedecă orĭ ce consolidare a lucrurilorŭ în Bulgaria, de altă parte se ține în reservă, ferindu-se de a provoca ea însășĭ conflictulŭ, dér în acelașĭ timpŭ amenințândŭ pe Turcia cu ocupațiunĭ în provinciile sale asiatice, pentru care de altmintrelea Rusia nu perde nicĭ unŭ momentŭ a-șĭ pregăti tĕrĕmulŭ.

Interesantă este în privința acésta părerea, ḑiarului englesŭ „Standard,“ care susține că cu tótă pasivitatea Rusiei lupta va veni, pentru că este neînlăturabilă, Bulgaria trebue sĕ se organiseze înăuntru. Sórtea Bulgariei este nedesolubilŭ legată de sórtea Europei. Orĭ ce s'ar întêmpla în fine în Bulgaria, atêrnă de evenimentele ca se aștéptă la Rinŭ, și în curĕndŭ prințulŭ Ferdinand va sta cu o mare și interesantă ocasiune, ce i se va da spre a-șĭ descoperi calitățile lui.

Cine scie, décă acestŭ momentŭ nu este multŭ mai aprópe decâtŭ cum crede chiar „Standard“. Din Babelsberg ne sosesce scirea, că împĕratulŭ Wilhelm este érășĭ greu bolnavŭ. Décă s'ar întêmpla sĕ închidă ochii pentru totdéuna, negreșitŭ, că se va da naștere unei confusiunĭ, ale căreia urmărĭ nimenĭ nu le póte prevedé.

Pressa rusă și prințulŭ de Coburg.

„Journal de St. Petersburg“ ḑice:

Din ḑiua în care prințulŭ de Coburg a preferitŭ sĕ asculte de sfaturile emisarilorŭ bulgarĭ, în locŭ de ale puterilorŭ, rĕspunderea aventurei și a violărei flagrante a dreptului puterilorŭ și alŭ Porței ii incumbă lui în întregulŭ ei. Nicĭ o putere, ca și Rusia, nu póte sĕ admită viliditatea alegerei sale și a luărei în posesiune a puterei. Intreprinderea prințului de Coburg nu se întemeiază pe nicĭ o specie de titlu séu de dreptŭ, ci constitue o atingere indrăsneță a drepturilorŭ puterilorŭ astfelŭ cum suntŭ stipulate prin tractatulŭ dela Berlinŭ. Décă place puterilorŭ sĕ admită violarea acestorŭ drepturĭ, póte sĕ-șĭ închipuiască cine-va că Rusia va rĕmâne singura lorŭ apĕrătóre? Pe timpulŭ când era la Ebenthal, prințulŭ făcea sĕ se proclame, că plecarea sa la Sofia ar fi semnalulŭ ușurărei crisei, der acum prințulŭ e datŭ conducĕtorilorŭ, elŭ nu póte sĕ-i impedece sĕ urmeze opera lorŭ de ură și de rĕsbunare, după cum și aceștia nu l'au desconsiliatŭ sĕ ceară binecuvĕntarea dela Roma, în momentulŭ când își propunea sĕ mérgă sĕ guverneze unŭ poporŭ ortodoxŭ.

Cerculara Porții cătră puterĭ.

Étă după o telegramă din Constantinopolŭ analisa circularii ce Pórtă a telegrafatŭ la 13 Augustŭ representanțilorŭ sĕi din streinătate, în privința Bulgariei:

După ce amintesce: 1. Impregiurările alegerii prințului Coburg; 2. Declarațiile lui că nu se va duce în Bulgaria până ce alegerea sa nu va fi aprobată de Pórtă și de Puterĭ; 3. Sfaturile ce Pórta a datŭ prințului d'a nu se duce în Bulgaria până ce Puterile nu se vorŭ înțelege între ele, — Porta semnalézá intrarea Prințului în Bulgaria și arată gravitatea acestui faptŭ din punctulŭ de vedere alŭ tractatului din Berlin.

Circulara conchide ḑicĕndŭ, că guvernulŭ imperialŭ abținêndu-se dela orĭ ce relațiunĭ oficiale cu prințulŭ de Coburg, doresce sĕ cunoscă punctulŭ de vedere alŭ Puterilorŭ în ceea ce privesce modulŭ purtării prințului, natura instrucțiunilorŭ date de către Puterĭ agenților lorŭ din Sofia și vederile și aprecierile lorŭ în privința mijlocelorŭ d'a resolva cestiunea și d'a aplana dificultățile politice.

Prințulŭ de Coburg în Tĕrnova.

La banchetulŭ dela 15 Augustŭ n., ce s'a datŭ în Tĕrnova, prințulŭ Ferdinand I a rĕspunsŭ în limba francesă la mai multe discursurĭ. Intre altele a asiguratŭ pe oficerĭ, că cu ajutorulŭ armatei și alŭ poporului va resista tuturorŭ dușmanilorŭ internĭ și externĭ. Elŭ e gata sĕ 'șĭ sacrifice viéța pentru fericirea Bulgariei, noua sa patriă. Prințulŭ a mai declaratŭ, că e mândru a succede unorŭ regențĭ, carĭ prin patriotismulŭ lorŭ au știutŭ sĕ scape pe Bulgaria din crisa, prin care a avutŭ sĕ trecă în timpulŭ din urmă. Totodată a ḑisŭ că va respecta totŭ ce portă numele Alesandru și va manține totŭ ce a lăsatŭ prințulŭ Alesandru țĕrii, căcĭ dĕnsulŭ constată cu bucuriă de câtă iubire se bucură dĕnsulŭ în țĕră. Apoi a pusŭ în perspectivă regentului Mutkurow rangulŭ de colonelŭ și pentru sine a acceptatŭ rangulŭ de colonelŭ onorarŭ alŭ regimentului din Tĕrnova.

In fine principele a îngenunchiatŭ spre a primi binecuvêntarea clerului. La plecare a fostŭ dusŭ pe umerĭ de oficerĭ până la trăsură.

Prințulŭ de Coburg la Filipopolŭ.

Prințulŭ a plecatŭ la Filipopolĭ unde a sositŭ pe la ameḑĭ. O mare recepțiune i-a fostŭ pregătită. O escortă cu trâmbițe a însoțitŭ cortegiulŭ dela Tĕrnova până la strêmtórea dela Șipca, unde se opri pentru a dejuna la S-tulŭ Nicolae. Prințulŭ plecă și strĕbătu în urmă Kazanlîkulŭ și dormì la Calofer.

La 18 Augustŭ n. Prințulŭ Ferdinand a intratŭ în Filipopolĭ. O salvă de 100 tunurĭ a salutatŭ sosirea sa. Trupele de infanteriă, de artileriă și de cavaleriă formau garda pe parcursulŭ cortegiului. Autoritățile civile și militare primiră pe prințulŭ dinaintea orașului. O grămadă de lume se strînsese pe strade. Prințulŭ era călare, însoțitŭ de colonelulŭ Popoff, de maiorulŭ Petroff și de alțĭ oficerĭ. Elŭ fu salutatŭ de strigăte de ura simpatice, străbătu orașulŭ, fórte bine împodobitŭ, pentru a merge la casa ce Alteța Sa va ocupa pe timpulŭ șederei sale acolo. Prințulŭ nu s'a coborîtŭ la conacŭ. Pe piață în mijloculŭ orașului, sub unŭ portic formatŭ din mănunchĭ de arme, clerulŭ cu metropolitul Gervasius aștepta pe prințŭ care pornì spre catedrală pentru a asista la Te-Deum. In fața tuturorŭ caselorŭ, grupe de Bulgarĭ, Turcĭ, Grecĭ staționau de diminéță. Privirea era pitorescă; orașulŭ fórte animatŭ.

Cestiunea ministerială nu e încă resolvată.

Din afară.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ vorbindŭ de articululŭ „Gazetei Germaniei de Nord“ asupra afacerilorŭ Bulgariei, ḑice că *atitudinea ostilă a Germaniei față cu Bulgaria* era de prevĕḑutŭ, dér că ḑisa gazetă are nedreptate de a face pe Bulgarĭ rĕspundĕtorĭ de greutățile de față. E Rusia mai multŭ care împedică întórcerea ordinei în Balcanĭ și amenință pacea. De altmintrelea, ar fi muncă perdută pentru Germania de a voi sĕ câștige favórea Rusiei apropiindu-se de vederile acestei puterĭ în cestiunea bulgărescă.

Protestarea Rusiei și articululŭ „Gazetei Germaniei de Nord“ suntŭ socotite în Londra ca *resultatele conferinței* ce prințulŭ de *Bismarck* și comitele *Șuvaloff* au avutŭ Vinerĭ în sĕptĕmâna trecută. Se crede că d. de Bismarck va observa o mare reservă, pentru a preveni o apropiere mai strînsă a Franciei cu Rusia. E cu putință chiar sĕ rechieme pe representantulŭ Germaniei dela Sofia.

„Fremdenblatt“ constată, că *corpulŭ consularŭ din Rusciuk*, pe timpulŭ sosirei prințului de Coburg, *n'a înălțatŭ pavilionele sale*, nicĭ n'a intervenitŭ într'un chipŭ óre-care, ci a observatŭ o reservă extremă.

In Mețŭ au sositŭ la 17 Augustŭ n. dela Hamburgŭ și dela Saxa, via Strassburg, *numeroșĭ membri ai Associațiunilorŭ militare*, pentru a visita câmpulŭ bătăliei și a depune corónе pe morminte.

SCIRILE ḐILEI.

In comitatulŭ Brașovului s'au plătitŭ pe luna lui Iulie în darea directă 14,697 fl. 84 cr., adecă mai puținŭ cu 3285 fl. 58½ cr., ca în luna trecută. Peste totŭ în comitatulŭ acesta dările se incasézá fórte slabŭ; în darea directă s'au incasatŭ cu 8624 fl. 1½ cr. anulŭ acesta mai puținŭ ca în anulŭ trecutŭ. — Totŭ semne de „fericire«!

—x—

Din Câmpiă ni-se comunică o veste fórte tristă pentru țĕranii noștri agricultorĭ. Seceta, ni-se spune, că așa este de mare, încâtŭ cucuruḑulŭ e mai uscatŭ; recolta lui e perdută, mai alesŭ decă este târḑiu sĕmĕnatŭ. De observatŭ e, că poporulu din Câmpiă mai numai în recolta cucuruḑului își are puse speranțele sale.

—x—

Foile din Pesta raportézá despre următorulŭ casŭ: »Direcțiunea financiară din Pesta a primitŭ însciințare anonimă despre o înșelăciune, în urma căreia statulŭ

sufere o daună de 30,000 fl. Speditorulŭ societăţii pe acţii pentru fabricarea berii din Steinbruch, unŭ omŭ avutŭ şi respectatŭ, a comisŭ acéstă înşelăciune. Elŭ avea sĕ trasnporteze berea din Steinbruch la Budapesta pentru restaurantele de acolo. La barieră plătea darea de consumŭ pentru berea importată, ér la reîntórcere butóiele gole le umplea cu apă şi pretindea pentru ele restituirea dării de consum, sub cuvêntŭ că berea nu s'a desfăcutŭ în Pesta. In modulŭ acesta a işelatŭ fisculŭ cu suma de 30,000 fl., ér organele competente n'au aflatŭ înşelăciunea, până ce n'a venitŭ denunţarea anonimă.

—x—

Pentru furnisarea de păturĭ albe de cai necesare cavaleriei glotaşe, ministrulŭ unguresc de honveḑĭ a publicatŭ concursŭ, la care potŭ prticipa **numai industriaşĭ ungurĭ**, spune »H. Z'g« — Comentarŭ nu mai trebue.

—x—

Junimea română din Şiria (Vilagos) şi **giurŭ** va da unŭ **Balŭ**, Dumineca în 16/28 Augustŭ a. c. în »Sala Ospĕtăriei marĭ“ de acolo. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru dăunaţii de focŭ din Curticiu. Pentru comitetulŭ arangiatorŭ: Stefanŭ M. **Petroviciu** preşedinte. Aloisa **Sida** cassiera. Preţulŭ de intrare: pentru persónă 1 fl. pentru familiă 2 fl. 50 cr. Inceputulŭ la 8 óre sera. Ofertele mărinimóse se primescŭ cu mulţămită şi pre cale ḑiaristică se vorŭ chita. In timpulŭ pausei se va juca joculŭ istoricŭ alŭ »Căluşerilorŭ« de mai mulţĭ tinerĭ românĭ din Şiria (Világos).

»**Convorbirĭ literare**« din Bucurescĭ, în Nr. 5 dela 1 Augustŭ conţine: Duiliu Zamfirescu. — Subprefectulŭ (Novele); Lazăr Şaineanu — O pagină din istoria medievală; Schiller — Maria Stuart (Actulŭ IV), trad. metrică de Iacobŭ Negruzzi; Cervantes — Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vărgolicĭ (Urmare); Wilhelm de Kotzebue — Lascarŭ Viorescu, trad. de A.; A. S. — Stingerea eternă; Pe malulŭ apei; Pe lacŭ; M lancoliă; Totu i jale; Eugeniei (poesii); Bibliografiă.

Din frumósele melodii românescĭ de pe Mureşŭ a compusŭ d-lŭ **Klein Mór** jun. unŭ **valsŭ pentru piano**, sub titlul „**Maros hangok keringo**«, care se află de vênḑare la librăria propriă a autorului în Aradŭ. Preţulŭ 1 fl.

Douĕ întêmpinărĭ.

Din causa îngrămădirei materiei, n'amŭ pututŭ publica până acuma nesce întêmpinărĭ, ce ne-au sositŭ în cestiunea atitudinei preoţilorŭ noştri la alegerĭ. Preotulŭ românŭ din Sĕlagiu, Graţianŭ Flonta, se simte atinsŭ prin corespondenţa de sub Rezu, apărută în Nr. 133 alŭ fóiei nóstre, deorece acolo se vorbesce de parochia sa, Caţielulŭ românŭ, ca de unŭ centru alŭ uneltirilorŭ electorale guvernamentale. Numitulŭ preotŭ susţine, că în rêndulŭ acesta, comuna Caţielulŭ românŭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Zelăului a observatŭ o atitudine mai corectă ca altă-dată.

Din aprópe 80 de alegĕtorĭ ai acestei comune — ḑice păr. Flonta — abia şi-a pututŭ înciripa partida guvernamentală 7 alegĕtorĭ, între carĭ primarulŭ şi 2 jidanĭ, cu tóte că banĭ au primitŭ 50—60 alegĕtorĭ câte 2 fl. de persónă. Lauda ce se face în cele naţionale fostului preotŭ din Cizeriu, G. Cardoşŭ, a jignitŭ, ḑice d-sa, în ambiţiunea naţională pe preoţii de sub Rezu şi la îndemnulŭ unora din aceştia se vede silitŭ a spune, că d-lŭ Cardoşŭ nu merită acéstă mare distincţiune. La alegerile din periodulŭ trecutŭ electoralŭ, d-lŭ Cardoşŭ a fostŭ însuşĭ unulŭ din aceia, carĭ au votatŭ pentru guvernŭ.

Preoţii românĭ de sub Rezu au respinsŭ arginţii lui Iuda, cu carĭ au fostŭ îmbiaţĭ şi au ţinutŭ cu toţii strînsŭ la passivitate, ér décă pe poporŭ nu l'au pututŭ feri de corupţiunĭ, carĭ de astă dată au fostŭ mai marĭ ca totdeuna, se póte uşorŭ pricepe de acolo că 7800 fl. a spesatŭ din incidentulŭ acestorŭ alegerĭ candidatulŭ guvernamentalŭ Lorincz, şi alţĭ 2500 fl. partida oposiţiunei. Decă d lŭ Cardoşŭ, ca preotŭ alŭ Cizeriului în cursŭ mai bine de ḑece anĭ, ar fi disciplinatŭ pe poporulŭ sĕu cu atâta energiă în cele naţionale, nu s'ar pute pricepe, cum de abia la unŭ anŭ după depărtarea sa, poporulŭ din Cizeriu, împreună cu învĕţătorulŭ Liscanŭ şi cu toţĭ ceilalţĭ au alergatŭ la tocana ungurésca?!

Cum se potrivesce cu lauda necondiţionată ce o face preoţilorŭ de subŭ Rezŭ, carĭ n'au pututŭ ţine în frêu pe credincioşii lorŭ poporenĭ, împrejurarea, că în acelaşĭ cercŭ alŭ Zĕlăului totuşĭ s'au aflatŭ unele comune, ca Boiţa, Bănişorŭ, Restolţulŭ mare, unde preoţĭ şi poporenĭ la olaltă au opusŭ uneltirilorŭ duşmane cea mai strînsă solidaritate naţională? De ce n'au doveditŭ preoţii din celelalte comune măcarŭ pe jumĕtate acestŭ succesŭ?

Cu privire la raportulŭ ce ni se trimisese despre decursulŭ alegerei de deputatŭ din Turda, publicarămŭ în Nr. 147 alŭ foiei nóstre o rectificare, în care s'a ḑis, că nu suntŭ adevĕrate cele scrise cu privire la persóna respectabilului preotŭ din Copandŭ, d-lŭ Ioanŭ **Pătăceanu**. Tot în sensulŭ acesta ne trimisese o rectificare şi d-lŭ Pătăceanu, prin care ne arată cu doveḑi vrednice de creḑĕmêntŭ, că d sa nu numai n'a călcatu solidaritatea românéscă, ci tocmai din contră a ostenitŭ şi a făcutŭ totŭ posibilulŭ pentru observarea ei. Adevĕratŭ că alegĕtorii românĭ din comuna sa au fostŭ luaţĭ între baionetele gendarmilorŭ şi duşĭ la alegere, acesta însĕ s'a întêmplatŭ în absenţa d sale. Chiar şi referitorŭ la persóna sa s'a datŭ ordinŭ sĕ fiă tîrîtŭ la alegere, sĕ fiă pusŭ pe trăsură, şi décă nu va vre de bună voiă, sĕ fiă dusŭ la alegere legatŭ în fiere. Numai la ameninţarea, că va cere ajutorulŭ forţei fisice a poporenilorŭ sĕi, i-a succesŭ d-lui preotŭ Pătăceanu sĕ scape de acéstă batjocură. Că ar fi vrutŭ sĕ corteşéscă pe alegĕtorii românĭ din Cenulŭ deşertŭ în favorulŭ candidatului guvernamentalŭ, nicĭ prin gândŭ nu i-a trecutŭ d lui Pătăceanu. D-sa la diverse ocasiunĭ ne arată că a desvoltatŭ o energică activitate pentru causa românéscă şi declară că acésta o va face până la mórte, pentru că Românŭ a fostŭ, Românŭ este şi ca Românŭ va şi muri. Ne încredinţéză tot-odată d lŭ Pătăceanu, că Românii din acele părţĭ vorŭ ţine pe viitorŭ mai strînsŭ la solidaritatea naţională. Dumneḑeu sĕ le ajute!

Acte „patriotice“ ungurescĭ.

Diarulŭ unguréscŭ „Hunyad“ dela 13 Augustŭ ne înfăţişéză următorulŭ tablou alŭ »patriotismului« unguréscŭ:

Pe unŭ profesorŭ (Schulmeister) din Praga, cu numele Pavelŭ Jaroslav, l'au adusŭ pĕcatele pe valea Haţegului, ca sĕ facă studiu de botanică. A sositŭ în Lupenĭ forte obositŭ, s'a dusŭ în cârciumă şi şi-a comandatŭ mâncare. Băieşii (lucrătorii de mine) carĭ petreceau acolo, priveau cu ochĭ suspecţĭ asupra străinulu domnŭ, alŭ căruia insoţitorŭ avea la sine nisce instrumente de tinichea, er elŭ îşĭ întinsese înainte o chartă mare, pe care începuse a-o studia. Băieşii au creḑutŭ că acesta ḑĕu nu póte fi nimicŭ altŭ, decâtŭ spionŭ, şi încă spionŭ muscălescŭ. Sĕ lŭ prindemŭ deră.

Mai ânteiu însĕ ar fi bine să i se ceră paşaportulŭ. Blândulŭ Boemŭ cu multă modestiă presentă paşaportulŭ. Băieşii l'au trecutŭ prin mânĭ dela unulŭ la altulŭ, fără a-lŭ pute însĕ înţelege, fiindŭ că era scrisŭ în limba germană.

După mai multă esaminare, toţĭ s'au unitŭ în credinţa, că paşaportulŭ este falsŭ. Ilŭ înhaţă de gâtŭ pe Cehŭ, ilŭ ducŭ la casa unui băiaşŭ şi fără nicĭ unŭ pardonŭ ilŭ arestéză. Botaniculŭ desperaes — ḑice „Hunyad“ — ba póte chiar şi gândurĭ de a se sinucide îi trăsniră prin capŭ; întru aceea nisce gendarmĭ, fiindŭ încunosciinţaţĭ despre casŭ, se presentară la faţa locului, aflară paşaportulŭ în ordine şi în locŭ de a escorta pe botanicŭ, escortară pe băiaşĭ la fisolgăbirĕulŭ din Petroşenĭ. La interogatoriu unŭ băiaşŭ ḑisese, că l'a suspiţionatŭ pe respectivulŭ profesorŭ, fiindŭ că are barba unui omŭ certatŭ cu poliţia.

In realitate însĕ nu îngrijirea de patriă i-a îndemnatŭ pe băiaşĭ la faptulŭ acesta, ci pofta de a jefui. Pentru ca sĕ-şĭ ajungă scopulŭ, au creḑutŭ de cuviinţă sĕ facă şi ei ce face lumea, sĕ se facă »patrioţĭ“, căcĭ sciau ei bine, că sub scutulŭ »patriotismului“ la noi multe se potŭ face. Băiaşii »patrioţĭ“ s'au arătat aplicaţĭ a libera pe pretinsulŭ spionŭ muscălescŭ pentru o sumă de 300 fl.

Der — ḑice „Hunyad« — unŭ magistru de scólă, şi încă unŭ cehŭ, de unde sĕ-ţĭ aibă în busunarŭ 300 fl.?! — Astfelŭ pactulŭ între spionŭ şi „patrioţĭ‘ nu s'a pututŭ face şi în cele din urmă întêmplarea aduse cu sine, că pofta de jafŭ a băiaşilorŭ nu s'a pututŭ realisa nicĭ chiar sub masca »patriotismului“.

„Hunyad“ nu află nimicŭ de condamnatŭ în episodulŭ acesta, descrie faptulŭ în colorĭ fórte comice, satiriséză pe modestulŭ profesorŭ străinŭ şi vrea sĕ producă rîsŭ cetitorilorŭ sĕi din acestŭ „patrioticŭ“ incidentŭ. „Kolozsvar“ însĕ mustră pe „Hunyad“ pentru nesocotinţa acesta şi-i dă incidentului unŭ caracterŭ mai seriosŭ, căcĭ — ḑice elŭ — acestŭ bietŭ de magistru scolarŭ cehŭ va merge acasă încărcatŭ de ură contra Maghiarilorŭ, va sedi ura acésta şi în elevii sĕi, căcĭ îi stă în putinţă, şi apoi aceştĭ magistri de scólă vorŭ face aşa nume rĕu şi atâta pagubă Ungariei, pe câtŭ folosŭ abia în ḑecĭ de anĭ decă sĕ póte câştiga...

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 19 Augustŭ. — Ministrii Baross şi Szechenyi au plecat sĕ esamineze Porţile de ferŭ.

PESTA, 19 Augustŭ. — Fóia oficială publică numirea canonicului Buhics ca episcopŭ alŭ Caşoviei.

BABELSBERG, 19 Augustŭ. — La prânḑulŭ de gală, împĕrătésa ridică unŭ toastŭ pentru împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ. — *Impĕratulŭ Vilhelm e bolnavŭ.*

MOSCVA, 19 Augustŭ. — „*Vjedomosti*“ *cere ca Rusia sĕ întreprindă o acţiune energică contra Bulgariei; ocupaţiunea ei însĕ deocamdată nu e necesară. Turcia e responsabilă, decă Bulgaria şi Rumelia nu intră în starea prescrisă de tratatulŭ din Berlinŭ; eventualŭ* **Rusia va ocupa Trapezuntŭ şi Erzerum.**

PESTA, 20 Augustŭ. — Maiestatea Sa a întemeiatŭ medalia de aurŭ a unui nou ordinŭ pentru arte şi sciinţe. A decoratŭ cu ea pe canoniculŭ François, pe istoriculŭ Salamonŭ, pe statisticulŭ Keleti, pe pictorii Benczur şi Munkacsy.

BERLIN, 20 Augustŭ. — Impĕratulŭ a rĕcitŭ şi sufere de durerĭ reumatice.

FOILETONU.

(32)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XI.

Trădătorŭ!....

— Da, i-am poruncitŭ chiar sĕ scuture făclia de trei orĭ.

— Ei bine, sĕ fi încredinţatŭ că n'o sĕ apuce sĕ o scuture de trei orĭ şi luntrea o sĕ s'aprinḑă, fiindcă este unsă cu materii totŭ aşa de inflamabile ca şi fosforulŭ şi puciósa.

— Şi eştĭ sigurŭ?...

— Că peste unŭ césŭ ai sĕ scapĭ de sergentulŭ Bartolomeo, care scia prea multe lucrurĭ. Da, stăpâne.

— Ai mersŭ prea departe! îi ḑise podestatulŭ încruntândŭ sprînceana.

— Iartă-mĕ că m'am gânditŭ tare, Escelenţă! ḑise Florentinulŭ întorcêndu-se sĕ se punĕ ér cu cotele pe ferêstră.

— Bine! Destulŭ! rĕspunse Martinengo rĕstitŭ. Insĕ se puse şi elŭ cu cotele pe ferêstră alăturĭ de Florentin.

Podestatulŭ era vinĕtŭ. Fruntea-i era brobonată de sudóre, se uita în vĕzduh şi părea că vede unŭ spectaculŭ închipuitŭ, ér de pe faţa lui ghiceai emoţiunea grozivă ce-i pricinuia tragedia ce se juca, acolo, în imaginaţia lui, pe locŭ, unde vêntulŭ nu ridica nicĭ o cută.

Deodată podestatulŭ sări în susŭ ḑicêndŭ:

— Nu, nu! e grozavŭ s'o veḑĭ perindŭ astfelŭ!

— Der ce ai stăpâne? ilŭ întreba Florentinulŭ.

Martinengo ilŭ luă de braţŭ şi arătându-i departe laculŭ liniştitŭ, ale cărui talazurĭ sclipeau la lumina lunii, ḑise:

— N'o veḑĭ cum s'afundă în apă? Nu, nu! nu vreu. Am sĕ mĕ grăbescŭ indestulŭ pentru ca s'ajungŭ la vreme s'o smulgŭ din braţele acelei morţĭ fiorose!

— Ce felŭ! stăpâne.. vrei?... ḑise Florentinulŭ încremenitŭ.

— Unde este legată luntrea pe care ţĭ-am dat'o? întrebă podestatulŭ rĕstitŭ.

— In capulŭ aleei care duce dela partea occidentală a insulei la turnulŭ Rĕsăritului! rĕspunse astrologulŭ.

— Bine, alergŭ!

Şi podestatulŭ ḑicêndŭ vorbele acestea îşĭ învĕlătucise mantaua pe braţŭ, pentru ca sĕ pótă sĕ mérgă repede.

Florentinulŭ se sculase gata sĕ-lŭ însoţéscă.

— Te oprescŭ d'a veni după mine. Rĕmâi aci şi aşteptă ordinile mele! ḑise podestatulŭ scurtŭ şi poruncitorŭ.

Unŭ minutŭ dup'aceea Florentinulŭ vĕḑu pe podestatulŭ Padovei fugindŭ ca o nălucă pe sub copacii aleei.

Acum sĕ ne întórcemŭ pe lacŭ sĕ vedemŭ ce face Felice şi fiica Adriaticei în momentulŭ când se înécă.

Felice, care ţine pe Veneţia strînsŭ în braţele sale, deocamdată nu se împotrivì mişcării care i tîra p'amêndoi în fundulŭ apei. Indată ce se găsi întinsŭ pe nisipulŭ subţire. tênĕrulŭ patricianŭ — cu iuţela de intuiţiune, care ne vine câtcodată într'ajutorŭ în marile crise prin carĭ trecemŭ — sĕ gândì o jumĕtate de secundă la ceea ce trebuia sĕ facă.

Deocamdată i se păru învederatŭ lucru că şi elŭ şi logodnica lui căḑuseră într'o cursă. De aceea, în locŭ sĕ se înalţe în liniă dreptă pluti între douĕ ape şi nu se ivì la suprafaţă decâtŭ când nu mai putu rĕsufla. Puindŭ atuncĭ capulŭ Veneţiei d'asupra apei, cu cea mai mare precauţiune posibilă, rĕmase aprópe nemişcatŭ câteva minute, făcêndŭ numai mişcărĭ imperceptibile pentru ca sĕ se mănţiă la suprafaţa lacului.

Atuncĭ numai îndrăsnì sĕ se uite împrejurŭ: era linişte. S'auḑea sgomotulŭ lopeţilorŭ carĭ băteau apa în cadenţă; ucigaşii lui fugéu.

Felice se gândì la scăpare, lucru de care nu despera, aşa de multŭ se încredea elŭ în dibăcia lui de înotătorŭ proverbialŭ în Veneţia; elŭ îşĭ închipuia că este aprópe de Peschiera, înşelatŭ fiindŭ de nisce luminĭ pe carĭ le ḑărea departe. Luminile acestea i arătau limpede ţinta ce urmărea elŭ şi spre ele începu sĕ se îndrepteze cu o energiă curagiósă.

Deodată i se păru lui Felice că o lumină mare care s'aprindea la spatele lui lumina tótă partea a cea a lacului. Trebuia sĕ fie unŭ incendiu undeva, negreşitŭ la Isola Bella, la castelulŭ podestatului; însĕ lui puţinŭ îi păsa; nicĭ nu întórse măcarŭ capulŭ sĕ véḑă ce era.

LONDRA, 20 August. — In camera lorḑilorŭ cetì Salisbury proclamaţiunea care declară liga irlandeză naţională de o societate periculósă statului.

MASSAUAH, 20 Augustŭ. — Savoirou a fostŭ liberatŭ şi a sositŭ aci

---

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

Ocnele şi industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

Sărurile dela Stassfurt, ce se vêndŭ aḑi in piaţa de îngrăşăminte suntŭ:

Numele	Kali in %	preţulŭ de majă (100 funţi) in mărcĭ*) germ.	1 funtŭ în fenicĭ germanĭ.
Carnalita brută	10,5—11%	0,46 m.	4,4 f.
Kainita brută	12,4 "	0,81 "	6,5 "
" amestecată cu 2½% prafŭ de turbă nemţ. Torfstreu		0,85 "	—
Krugita brută	9—10 "	0.70 "	7 "
Chlorkali (ClK) de 3 orĭ concentrată	31,5%	4,00 "	—
Chlorkali de 5 orĭ conc.	50,0 %	6,55 "	11,1 "
" de 90%	56,75%	6,75 "	—
" de 95%	60,00%	6,85 "	—
" de 98%	62,00%	7,05 "	11,04 "

Dela fabricaţiunea technică se vêndŭ ca rĕmăşiţe:

Sulfatŭ de Kali brutŭ (K_2SO_4) I	8 %	0,60 "	7,5 "
Sulfat de Kali brutŭ II	9,75 "	0,70 "	—
" " " curăţitŭ cu 97% K_2SO_4		8,60 "	17,2 "
Sulfat de Kalimagnesia	25,5% K	4,15 "	16,3 "

Marĭ erau speranţele chimiştilorŭ agricolĭ când în anulŭ 1854 se găsiră în ocnele dela Kalusz în Galiţia deposite bogate de Chlorkali celŭ mai curatŭ — Sylvină. Ele rĕmaseră însĕ neimplinite, fiindcă în curêndŭ se dovedì că Sylvina nu se află în deposite şi straturĭ marĭ, carĭ se renteze o esploataţiune sistematică, ci numai în formă de cuiburĭ. Aḑi se scóte de acolo numai Kainită. Nu putemŭ atrage destulŭ atenţiunea inginerilorŭ noştri de mine şi a geologilorŭ românĭ asupra acestei împrejurărĭ, ca lucrările şi studiile lorŭ prin România sĕ dea o deosebită atenţiune şi acestorŭ combinaţiunĭ a sărei, decă în formidabilulŭ stratŭ de sare, ce începe în Galiţia şi se întinde pe sub Ardealulŭ întregŭ până la Dunăre, óre unde-va sĕ nu se găséscă şi atarĭ sărurĭ? Deórece totŭ stratulŭ de sare din Galiţia până la Dunăre derivă din aceeaşĭ epocă geologică, şi în Galiţia s'au găsitŭ deja sărurĭ Kali-fere, e fórte probabilŭ, ca sĕ se mai afle şi alte straturĭ prin Ardealŭ, Moldova orĭ România. Găsindŭ aceste undeva, ele ar fi câştigulŭ celŭ mai mare pentru agricultura română, căcĭ prin compensarea de Kali şi Fosfor esportulŭ de cereale s'ar putea înḑeci, şi continua sute de anĭ, fără ca sĕ scadă forţa productivă a pămentului, pe când cu sistema de storsiune — Raubbau — de aḑi, pămêntulŭ a sĕrăcitŭ tare în substanţele mineralice şi bucatele se facŭ din anŭ în anŭ totŭ mai nesigure şi mai uşóre.

Intrebândŭ pe dirigintele fabricei, decă oraşulŭ Stassfurt are apă bună de bĕutŭ séu nu, elŭ ne istorisi unŭ casŭ interesantŭ. Apa din isvóre câtŭ şi cea din gârlă înainte de anulŭ 1856 conţinea ceva sare, der dela începerea esploatărei ocnelorŭ încóce, devenì cu totulŭ rea, încâtŭ oraşulŭ suferea fórte multŭ din causa lipsei de apă bună de bĕutŭ. Unŭ proprietarŭ însĕ din vecinătate avêndŭ pe proprietatea sa unŭ isvorŭ fórte bogatŭ, care ii causa multă grijă şi ostenéla, deórece de a-lŭ astupa cu totulŭ nu putea, şi irumpêndŭ din 'când în când ii inunda şi devasta semĕnăturile şi liveḑile — permise oraşului ca pentru o arêndă anuală de 4000 mărcĭ sĕ pună pe sub solŭ tuburĭ marĭ şi sĕ o conducă de acolo în oraşŭ. Astfelŭ der proprietarulŭ s'a scăpatŭ de inundaţiunĭ şi pagube, ér oraşulŭ are aḑi apă fórte bună de bĕutŭ şi în cantitate suficientă, er fântânile cele vechĭ le-au astupatŭ. Şi acésta e o probă, că nu tóte moşiile potŭ fi lucrate după unulŭ şi acelaşĭ calapodŭ, ci fie-care are ceva propriu alŭ sĕu, care între împrejurărĭ ii póte fi favorabilŭ séu nefavorabilŭ, şi că de multe orĭ tocmai atarĭ împrejurărĭ potŭ îndoi séu întrei valórea moşiei. Unŭ atare casŭ avantagiosŭ, deşi de altă natură, am vĕḑutŭ şi în Braşovŭ, la unulŭ din grădinarii noştri — Andreiu Lupanŭ din Scheiu, în a cărui grădină, care e cu multŭ mai înaltă decâtŭ muntele Têmpa, la vêrfŭ, cireşele se cocŭ cu 6 sĕptĕmânĭ mai târḑiu decâtŭ la póle şi care i ar permite a vinde în oraşele marĭ, Viena, Pesta etc. cireşe atuncĭ, când nicăirĭ în Europa nu se mai află cireşe, şi sĕ capete pe ele unŭ preţŭ îndoitŭ! Va sci óre profita şi omulŭ nostru de avantagele şi beneficiile, ce i le oferă natură, ca Némţulŭ?! Cu mijlócele moderne de transportŭ în timpŭ de 24 óre le-ar putea depune în Viena, în coşurĭ de câte 5 chilograme pentru câte 36 cr. v. a. coşulŭ. (Va urma).

*) O marcă germană are 100 fenicĭ şi e egală cu 61,75 cr. v. a. ér maja germană are 100 punţĭ séu 50 klgr. Preţurile se înţelegŭ loco Stassfurt.

DIVERSE.

Jandarmĭ asasinĭ. — Asupra unui omorŭ dela Pirotŭ în Serbia, ce a dusŭ la descoperirea mai multorŭ atacurĭ de jafŭ şi omorŭ ale unei autorităţĭ de siguranţă serbă, se scriu dela Nişŭ următórele:

Ca în toţĭ anii aşa a venitŭ şi acum 14 ḑile unŭ comersantŭ de covóre, de felŭ din Rusia, cu numele Iosifŭ Abramovicĭ, la Pirotŭ, spre a cumpăra covóre minunate ce se producŭ aicĭ. Elŭ sosì la Pirotŭ la 7 óre séra, prin Sofia-Zaribrodŭ, cu paşaportŭ în regulă şi descinse într'unŭ hotelŭ ce-i era cunoscutŭ. Producĕtorii de covóre, ce-lŭ cunosceau de multŭ, aflară în curêndŭ despre sosirea lui, veniră şi şeḑură de vorbă cu densul până după 10 óre. Puţinŭ mai târḑiu veniră doi jandarmĭ şi invitară pe Avramovicĭ sĕ-i urmeze îndată la Nacealnicŭ (prefectŭ) Abramovicĭ, fórte surprinsŭ, refusă energicŭ acéstă citaţiă nocturnă, asigurându-i că are paşaportŭ în regulă şi că a doua ḑi va veni la timpŭ. Jandarmii nu voiră sĕ scie, ḑicêndŭ că trebue sĕ esecute ordinulŭ ce l'ar fi primitŭ dela prefectŭ. Ei duseră pe Abramovicĭ, care n'avea sĕ se mai întórcă. A doua ḑi veniră la hotelŭ câţĭ-va producĕtorĭ de covóre, căutândŭ de diminéţă pe Abramovicĭ, der hotelierulŭ le spuse cele petrecute séra. Se făcură 2 óre după améḑi şi Abramovicĭ nu mai venea. Ómenii îngrijaţĭ se duseră la prefectură sĕ cerceteze. Directorulŭ (prefectulŭ era dusŭ la băi) fórte miratŭ le rĕspunse că nu scie nimicŭ şi că nu i s'a comunicatŭ ceva despre arestarea lui Abramovicĭ.

In aceeaşĭ ḑi unŭ ţĕranŭ cu ai sĕi muncea la câmpŭ aprópe de şanţurile săpate în resboiulŭ bulgaro-sêrbŭ, între Pirotŭ şi Zaribrodŭ, când de o dată cânele sĕu începŭ sĕ urle îngrozitorŭ. Ţeranulŭ alergă sĕ vaḑă ce este şi fù cuprinsŭ de spaimă zărindŭ în gura cânelui unŭ capŭ de omŭ. Ţeranulŭ îngropă éraşĭ capulŭ şi alergă în oraşŭ (Pirot) sĕ facă cunoscut poliţiei. Sosind aci găsì pe un oficer de jandarmĭ şi pe un jandarmŭ, ce erau în terogaţĭ asupra arestării nocturne a lui Abramovicĭ. Directorul avisat fiind despre descoperirea lugubră, prinse bănuială; trimise după armată şi declară de arestatŭ pe ofiţerulŭ de gendarmĭ şi pe toţĭ gendarmii. Ofiţerulŭ, care-şĭ pierduse totŭ cumpĕtulŭ, încercă sĕ-şĭ ia viéţa, der fù opritŭ; doi jandarmĭ mărturisiră următórele:

Din ordinulŭ ofiţerului ei au adusŭ la poliţiă pe Abramovicĭ la 11 óre nóptea. Aci se ceti luĭ Abramovicĭ unŭ ordinŭ pregătitŭ de acelŭ oficerŭ, că Abramovicĭ e bănuitŭ de spionagiu şi că imediatŭ trebue sĕ fiă transportatŭ la graniţa bulgară şi că efectele lui din hotelŭ au fostŭ deja trimise înainte. O trăsură cu unŭ calŭ (a oficerului) aştepta la pórtă, Abramovicĭ cu trei jandarmĭ se urcară şi plecară spre graniţa bulbară. Ei se opriră la şanţurile menţionate. Abramovicĭ fù măcelăritŭ şi îngropatŭ, după ce i se luaseră 1500 imperialĭ. Se ḑice că ei au mai mărturisitŭ în urmă, că acelaşĭ ofiţerŭ, în înţelegere cu cincĭ jandarmĭ ai sĕi, a esercitatŭ acéstă meserie de omorîtorŭ deja de doi anĭ şi că în chipulŭ acesta au fostŭ asasinate ca la 60 de persóne; s'au găsitŭ la ei 22 ceasornice de aurŭ cu lanţurile lorŭ, cercei de diamantŭ, medalióne, etc. Se ḑice că şi doi corespondenţĭ francesĭ, carĭ în timpulŭ rĕsboiului au fostŭ în Pirotŭ, arŭ fi devenitŭ asemenea victimile acestorŭ tâlharĭ. Ministrulŭ francesŭ din Belgradŭ a călĕtoritŭ acum trei ḑile directŭ la Pirotŭ şi a găsitŭ unŭ inelŭ dela cei asasinaţĭ. Unŭ ştalmaistru alŭ fostului prinţŭ Alexandru alŭ Bulgariei, care plecase anulŭ trecutŭ dela Sofia prin Zaribrodŭ-Pirotŭ spre a se duce în patriă, arŭ fi fostŭ asemenea omorîtŭ de acéstă bandă. O comisiune de anchetă a plecatŭ din Belgradŭ la Pirotŭ.

Din Belgradŭ se mai telegrafiază: Sublocotenentulŭ de jandarmĭ, Butricĭ, arestatŭ în Pirotŭ, a mărturisitŭ, că a omorîtŭ şi pe unŭ călĕtorŭ rusŭ, despre care se ḑice că ar fi avutŭ la dênsulŭ ca la 100,000 ruble.

***

Atentatŭ proiectatŭ. — In Cowes pe insula Wight s'a arestatŭ o francesă, bănuită că ar fi proiectatŭ unŭ atentatŭ contra reşedinţei reginei Angliei în Osborne; acea damă avea materii, ce se consideră a fi esplosive. Ea a declaratŭ că e modistă din Parisŭ, cu numele Dupoint.

Ce mai e nefalsificatŭ? — Unŭ ḑiarŭ medicalŭ publică următórea frumósă fabulă: Patru musce căutau ceva de mâncare. Una din ele dă peste unŭ borcanŭ cu dulcéţă şi sĕ ospĕtéză. Dér dulcéţa era falsificată şi biata muscă murì în nisce durerĭ teribile. A doua, vĕḑêndŭ acésta, se hotărì sĕ se feréscă de dulceţurĭ şi se mulţămì cu mieḑurĭ de pâne. Dér în pâne era pétră acră şi se duse după tovarăşa ei. A treia se asvêrlì asupra unui paharŭ cu bere; dér acéstă bere era contra făcută şi conţinea ceva otrăvitorŭ, aşa că murì şi acésta! Cea din urmă rĕmânêndŭ singură şi vĕḑêndŭ că nu mai era mijlocŭ sĕ trăiască pe acestŭ pămêntŭ, unde totulŭ era falsificatŭ, se hotărì sĕ 'şĭ curme ḑilele. Ea găsì tocmai o hârtiă otrăvitóre pe care era tipărită cu litere marĭ: „Hârtie pentru omorîtŭ musce!" şi se apucă de dênsa. Dér lucru ciudatŭ: cu câtŭ mânca mai multŭ din ea cu atâtŭ se simţea mai bine; însăşĭ acea hârtiă era falsificată şi nu omora musce!

Necrologŭ. — *Bartholomeus Kärtsch,* măestru de dulgherĭ, a încetatŭ din viéţă în 18 Augustŭ n. 1887, în etate de 78 anĭ, după lungĭ suferinţe. Inmormêntarea s'a făcutŭ aḑi d. a. în cimiterulŭ evangelicŭ dela Bartholomeu.

Fiă'i ţĕrina uşoră.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Ş'apoi nicĭ n'avŭ nevoe sĕ se mai uite înapoi fiindŭ că lumina părù că se stinge de sine şi lacul căḑù érăşĭ în lumina unei nopţĭ de veră, sub unŭ cerŭ presăratŭ cu stele.

Felice Badoer înota mereu, cu o singură mână, fiindŭ că cu cealaltă mână ţinea pe fiica Adriaticei. De aceea şi începuse sĕ simtă că puterile au sĕ lŭ părăséscă curêndŭ; respiraţia i se îngreuia totŭ mai multŭ, membrele i se înţepeneau. Trebuia sĕ se odihnéscă celŭ puţinŭ unŭ minutŭ. Intreprindere grea însĕ, în care tĕnerulŭ rĕuşi puţinŭ. Se culcă decĭ pe spate, pe urmă ridicândŭ pe Veneţia o puse d'acurmeḑişulŭ pe pieptŭ, cu faţa în susŭ.

Amêndoi rĕmaseră astfelŭ nemişcaţĭ şi legănaţĭ de talazurile carĭ începuseră sĕ spumeze; amêndoi decĭ trebuia sĕ se înece deastădată, decă nu-i scăpa cineva mai curêndŭ.

Adevĕrulŭ este că Felice simţea că pierde puterile: orice resortŭ era ruptŭ într'însulŭ; începuse sĕ pricépă că nu mai pute nădăjdui la nicĭ unŭ ajutorŭ omenescŭ. Decă ar fi fostŭ elŭ singurŭ ar fi pututŭ ajunge la malŭ, odihnindu-se pe spate, după cum făcea acum, orĭ de câte orĭ s'ar fi simţitŭ obositŭ. Insĕ cu povara pe care o ducea, lucrulŭ acesta era cu desĕvêrşire greu. Ér ca sĕ părăséscă pe fiica Adriaticei şi sĕ scape elŭ singurŭ nicĭ nu se gândi. Indată ce s'afundă luntrea elŭ îşĭ ḑise:

— Orĭ scapŭ pe Veneţia orĭ morŭ cu dênsa.

Deodată 'i se părù — nu era o ilusiă? — că vede unŭ punctŭ negru pe lacŭ. Luntre era?

Da, era o luntre. Insĕ părea că nu scie încătrău s'apuce. Aci s'apropia de loculŭ ocupatŭ de înecaţĭ, aci, din potrivă, se departa de ei, însĕ totŭ mereu într'o cursă care i se părea lui Felice că era de-o inţelă minunată.

Ce caută luntrea asta?

Pe elŭ, negreşitŭ! Dér venea luntrea asta ca sĕ-lŭ scape orĭ ca sĕ-lŭ omóre cu desĕvêrşire? In situaţia grozavŭ în care se găseu atuncĭ nenorociţii înecaţĭ, ce le păsa de unŭ periculŭ mai multŭ? fiindŭ că altceva mai rĕu nu li se pute întêmpla. De aceea Felice se hotărì sĕ-şĭ adune tóte puterile şi sĕ strige.

O fericire! Strigătulŭ lui este auḑitŭ! Felice vede luntrea sburândŭ pe ape. S'apropiă, şi elŭ póte cunósce cine s'apropiă.

— Martinengo! d ta eştĭ? strigă elŭ.

— Da, eu sunt! Curajŭ! te scapŭ! rĕspunde unŭ glasŭ din luntre

— Ah, Martinengo, fii binecuvêntatŭ!

Şi adresându-se, în delirulŭ lui, fiicei Adriaticei, deşi biata Veneţia, leşinată, nu-lŭ pute auḑi, îi ḑice:

— Veneţio! écă ajutorŭ, vine prietinulŭ nostru podestatulŭ.. suntemŭ scăpaţĭ!

— Da, da! iacă mĕ! Mai aveţĭ curajŭ! ḑicea Martinengo apropiându-se.

In sfêrşitŭ luntrea s'a apropiatŭ.

— Pe ea mai ântêiu! ḑice Felice întinḑêndŭ lui Martinengo pe logodnica lui.

Podestatulŭ apucă iute pe fiica Adriaticei şi o depune îndĕrĕtulŭ luntrei

— Martinengo, scumpe Martinengo! eştĭ unŭ adevĕratŭ prietinŭ! ḑice Felice acăţându-se de luntre, în care nu puté sĕ se suie.

— Da, sunt unŭ prietinŭ!.... ḑicea Martinengo, care, în picióre, răḑimatŭ p'o lopată, privea la încercarea zadarnică a lui Felice d'a se sui în luntre.

— Ah, Martinengo! nu mai am puterĭ, n'o sĕ isbutescŭ nicĭodată singurŭ.... Ajută-mĭ, amiculŭ meu...... dă-mĭ mâna! ḑice Felice.

Podestatulŭ se uită încruntatŭ la mâna asta, cure-lŭ ruga, şi ridicândŭ lopata în susŭ, trase o lovitură ţĕpĕnă în capulŭ tĕnerului patricianŭ.

— Ah, trădătorule!........ strigă Felice scăpândŭ luntrea.

Badoer mai încercă sĕ se lupte, însĕ puterile l'au părăsitŭ. Vede cu desperare cum se depărtéză luntrea cu fiica Adriaticei. Dér mai are putere sĕ strige:

— Ajutorŭ! ajutorŭ!

Simte însĕ că s'a sfîrşitŭ totŭ. Ridică ochii la cerŭ, ca cum ar vrea sĕ facă pe Dumneḑeu judecătorŭ alŭ acestei crime, cărcia ii cade elŭ victimă.

— O Dumneḑeule! ai vĕḑutŭ!... Vino.... ḑice elŭ.

Insĕ nu póte rosti numele iubitei lui. Capulŭ nenorocitului Felice piere sub apă. Printr'o mişcare instinctivă braţele i se mai mişcă o clipă d'asupra apei care volbură. (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— --
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	81 50
Renta de arg. austr.	82 80
Renta de aurŭ austr.	112 25
Losurile din 1860	135 70
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
Napoleon-d'orĭ	9.96
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 3 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94\frac{1}{8}$	$95\frac{1}{2}$
» convert. (6%)	89—	$89\frac{1}{2}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	$34\frac{1}{2}$	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{1}{2}$	$105\frac{1}{4}$
» " " (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{3}{4}$	$103\frac{1}{2}$
» » » (6%)	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{2}$
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{2}$	$15.\frac{1}{2}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pleţei Braşovŭ

din 19 Augustŭ st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.60	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	10.00
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.26
Imperialĭ	»	10.20	»	10.24
Galbenĭ	»	5.90	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.--
" » " 5%	"	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	$109.\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 2527—1887.

Escriere de concursŭ.

Pentru 10 stipendii din *Fundaţiunea fericitului Dr. Simeonŭ Ramontiai* se escrie concursŭ cu *terminulŭ de 15 Septemvre a. c. st. n.*, şi în specie: pentru 4 stipendii de câte 315 fl. v. a., din carĭ douĕ usuate: unulŭ de Dr Alesandru Popŭ şi altulŭ de Petru Todorescu rigorosante în medicină, devenite ambele vacante, ér celelalte douĕ usuate: unulŭ de Iuliu Grecu rigorosante în medicină la universitatea din Viena, şi altulŭ de Ioanŭ Florianŭ studentŭ în anulŭ alŭ IV lea la Politechnicului din Budapesta dechiarate de vacante din motivulŭ, că ambii stipendiaţĭ nu s'au legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ scolasticŭ 1886/7.

Pentru unŭ stipendiu de 84 fl. v. a. usuatŭ de Liviu Martianŭ absolutŭ silvanistŭ la academia montanistică din Schemnitz.

Pentru 5 stipendii de câte 63 fl. v. a. usuate: de Danilă Popŭ absolutŭ de scóla reală din Deva, de Georgiu Raţŭ Basiliu Buteanu, Teodorŭ Buzanu şi de Corneliu Popŭ absolutĭ gimnasiştĭ cu esamenŭ de maturitate.

La stipendiele specificate aci potŭ concurge:

a) numai tinerĭ studenţĭ miserĭ, carĭ suntŭ născuţĭ în Transilvania şi suntŭ românĭ de nascere.

b) carĭ pe lângă purtare morală bună au din studii calculŭ de eminenţă.

c) pe lângă ascultătorii de medicină orĭ drepturĭ potŭ concurge şi aceia, carĭ se vorŭ aplica la sciinţele reale, precum: technica, montanistică şi silvanistică.

d) dintre concurenţĭ vorŭ ave preferinţă în sensulŭ testamentului, ceteris paribus cei de origine nobilĭ şi consângenii piului Fundatorŭ.

e) dela concurenţĭ se recere, ca *pe lângă testimoniele scolastice alăturate nu în origine, ci copie legalisate* la cererile concursuale, se mai producă: carte de botezŭ, atestatŭ de paupertate, care sĕ fiă subscrisŭ de antistia comunală politică şi de parochulŭ concernente şi întăritŭ cu sigilulŭ parochialŭ şi celŭ comunalŭ, precum şi cu subscrierea oficiului pretorialŭ, ér în cetăţĭ şi opide cu subscrierea antistiei cetăţene orĭ opidane, în urmă

f) concurenţii se numéscă espresŭ Institutulŭ la care şi unde vorŭ sĕ continue ascultarea sciinţelorŭ academice orĭ gimnasialĭ.

Cererile concursuale astfelŭ adjustate sĕ se subşternă până la terminulŭ supranumitŭ Consistoriului metropolitanŭ subsemnatŭ.

Concursele, carĭ nu vorŭ fi astfelŭ instruite şi nu se vorŭ subşterne în terminulŭ prefiptŭ, nu se vorŭ lua în consideraţiune.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru douĕ stipendii de câte 52 fl. 50 cr. v. a. din *Fundaţiunea fericitului Episcopŭ Ioanŭ Bobu* usuate de absolutŭ gimnasiştĭ maturisanţĭ Aureliu Ciurillianŭ şi Victorŭ Colceriu şi dechiarate de vacante *se escrie concursŭ cu terminulŭ de 15 Septemvre a. c. st. n.*

Doritorii de a obţiné unulŭ din aceste stipendii, au de a-şĭ instrui cererile sale concursuale amĕsuratŭ condiţiunilorŭ espuse în escrierea de concursŭ pentru stipendiele ramontiane şi pe acele a-le subşterne subsemnatului Consistoriu metropolitanŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru 3 stipendii *din Fundaţiunea fericitului Gavrilŭ Vaida*, douĕ de 60 fl. usuate: unulŭ de Victorŭ Anceanŭ absolutŭ gimnasistŭ maturisantŭ, ér celălaltŭ de Dionisiu Vaida studentŭ de a VII cl. gimn., carele însĕ nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ scol. 1886/7, şi unŭ stipendiu de 50 fl. v. a. usuatŭ de Clementŭ Barbulŭ absolutŭ gimnasistŭ maturisantŭ şi dechiarate tóte trele de vacante, *se escrie concursŭ cu terminulŭ pe 15 Septemvre a. c. st. n.*

Cei carĭ dorescŭ se obţină unulŭ din aceste stipendii, concursele sale instruite conformŭ condiţiunilorŭ înşirate în concursulŭ pentru stipendiele ramontiane, au sĕ le subşternă subsemnatului consistoriu metropolitanŭ până la terminulŭ prefiptŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru 3 stipendii de câte 100 fl. v. a. din *Fundaţiunea fericitului Archiepiscopŭ şi Mitropolitŭ Alesandru St. Şuluţu* usuate de Gavrilŭ Tripon rigorosantŭ în drepturĭ, Silviu Stanciu medicinistŭ de anulŭ I. Iuliu Br. Popŭ studentŭ de a VII clasă la scóla reală din Deva şi dechiarate de vacante, celŭ dintêiu din motivulŭ că beneficiantulŭ a abdisŭ, ér celelalte douĕ pentru că beneficianţii nu s'au legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studii în anulŭ scol. 1886/7, *se escrie concursŭ cu terminulŭ pe 15 Septemvre a. c. st. n.*

Concurenţii la aceste stipendii au de a-şĭ instrui cererile sale în sensulŭ condiţiunilorŭ espuse mai susŭ în concursulŭ pentru stipendiele ramontiane, şi pe acele până la terminulŭ indicatŭ a-le subşterne acestui Consistoriu metropolitanŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru douĕ stipendii din *Fundaţiunea fericitului Canonicŭ metropolitanŭ Constantinŭ Alutanŭ*, unulŭ de 60 fl. v. a. şi altulŭ de 40 fl. v. a. usuate de gimnasiştii absoluţĭ Stefanŭ Bota şi Ioanŭ Fulicea şi dechiarate de vacante *se escrie concursŭ cu terminulŭ până în 15 Septemvre a. c. st. n.*

Concurenţii la aceste stipendii, cererile sale adjustate în sensulŭ condiţiunilorŭ din concursulŭ pentru stipendiele ramontiane au sĕ şi-le subşternă subsemnatului consistoriu până la terminulŭ defiptŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Escriere de concursŭ.

Pentru unŭ stipendiu de 60 fl. v. a. *din Fundaţiunea fericitului Petru Maiorŭ* usuatŭ de Petru Marinŭ gimnasistŭ absolutŭ *se escrie concursŭ cu terminulŭ până în 15 Septemvre a. c. st. n.*

Doritorii de a obţiné acestŭ stipendiu au de a-şĭ subşterne cererile sale concursuale instruite conformŭ condiţiunilorŭ înşirate în concursulŭ pentru stipendiele ramontiane, subsemnatului Consistoriu metropolitanŭ.

Blaşiu, din şedinţa consistorială ţinută în 13 Augustŭ 1887.

Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.

Nr. 2761/1887.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoscinţă publică, cum că listele de valuare, trimise acestui oficiu prin emisulŭ d-lui Inspectorŭ de dare ddto 1 Iulie a. c. Nr. 11841/1887, carĭ conţinŭ partidele obligate la solvirea taxelorŭ pentru eliberarea din miliţiă pe anulŭ 1887, se află spre vedere la oficiulŭ de dare alŭ oraşului din 22 Augustŭ până inclusive la 29 Augustŭ n. c. dela 8 óre diminéţa până la 12 óre la prânḑŭ, şi dela 3 până la 5 óre după prânḑŭ.

Acele partide supuse taxelorŭ de miliţiă, carĭ se simtŭ îngreunate în mĕsurarea acestorŭ taxe, îşĭ potŭ ascerne subscrisului oficiolatŭ reclamările adresate către comitetulŭ administrativŭ, la casŭ décă pretenţii au fostŭ în anulŭ trecutŭ supuşĭ acestei taxe, în decursŭ de 15 ḑile i. e. până inclusive 6 Septemvre a. c.; aceia însĕ carĭ au fostŭ în anulŭ curentŭ pentru prima óră supuşĭ taxei militare, în decursŭ de 15 ḑile din ḑiua inducerei datorinţei lorŭ în libelulŭ taxelorŭ militare. Sumele evaluate pentru taxele militare vorŭ decădea cu 10 Novembre a. c. şi suntŭ a se solvi deodată, adecă în sumă deplină, până celŭ multŭ în 30 Novembre a. c. la cassa oficiului de dare orăşenescŭ de aci, deóre-ce, începêndŭ din 1 Decemvre a. c. taxele militare restante se vorŭ încassa pe cale execuţională. Tóte părţile supuse taxelorŭ militare se provócă prin acésta a se presenta cu livretele lorŭ de taxe militare celŭ multŭ în 8 ḑile spre înscrierea datorinţei pe anulŭ 1887 la oficiulŭ subsemnatŭ.

In fine se provócă în sensulŭ §. 4 art. de lege IX din anulŭ 1883 acele părţĭ obligate a solvi taxe militare, carĭ dela conscripţia taxelorŭ militare încóce, şi-au schimbatŭ stăpânii (dătătorii de lucru) se arate fără amânare, acea schimbare la acestŭ oficiu de dare.

Braşovŭ, în 17 Augustŭ 1887.

Oficiulŭ de dare alŭ oraşului.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.